

Meningen af samme kun er, hvad der følger baade af den Hensigt, hvori den er kommen frem, og tillige af dens Ord, at det kun er Embedsmændene, som ikke skulle have Lov til imod Regjeringens Villie at bringe de heromhandlede Spørgsmaal ind for Domstolene.

Schmann: Det var netop, fordi jeg ikke kunde ansee det for ønskeligt, at Embedsmændenes Ret til ved Domstolene at gøre gjældende, hvad de ansee for deres Ret, her efter skulle være afhængig af en Slags Naadesaact eller velvillig Imødekommen fra Administrationens Side, hvad den allerede i gamle Dage, under Absolutismen, ikke var, men tværtimod maatte ønske, at det skulle være deres fuldkomment utvivlsomme Ret, at, hvad de meente at have Krav paa, som enhver anden saadan Ret stod under Domstolenes Beskyttelse, at jeg tidligere tillod mig at stille et Endringsforslag, som sigtede til at gjenneføre dette. Hvad enten det Forslag, hvorom der her er Tale, blev vedtaget eller blev taget tilbage, maatte nemlig ogsaa jeg rigtignok ansee det for utvivlsomt, at det ikke kunde være Regjeringen formeent, enten naar den selv ikke gjerne vilde afgjøre et Spørgsmaal, eller naar den ønskede at efterkomme en Bøn fra en Embedsmands Side om Tilladelse til at paatale sin Ret ved Domstolene, da at gøre dette. Naar jeg ikke har fulgt de ærede Forslagsstilleres Exempel ved nu til 3die Behandling at gjenoptage det videregaaende Forslag, som jeg sidst tillod mig at fremsætte, da er det, fordi det allerede maatte betragtes som ihjelslaaet derved, at Mænd, der idetmindste have et ligesaa stærkt Kalb som jeg til at hævde Domstolenes Stilling og Omraade, ved forrige Behandling havde stillet et subsidiairt Forslag dertil. Thi kunde de nøies dermed, saa havde jeg ganske vist ikke Tvivl om, at ogsaa Andre med kun altfor stor Beredvillighed vilde nøies dermed. Jeg har heller ingen Tvivl om, hvorfra denne store Noisomhed hos de ærede Forslagsstillere skrives sig, og jeg skal derfor ogsaa kun henlægge dette lille Tilfælde som saa mange andre til det store Materiale, som Fremtidens Historiefrivere ville

have til Bedømmelsen af det indbyrdes Forhold mellem Rigsdagens tvende Afdelinger.

Ussing: Fordi jeg ved anden Behandling stillede det Endringsforslag, som der her er Tale om, var det jo dog paa ingen Maade derved udelukket, at man kunde have stemt paa det af min ærede Nabo tilhøre dengang stillede Forslag (Schmann: Tak!), og jeg kan sige, at navnlig min ærede daværende Medforslagsstiller (Broch) var fuldstændig enig med ham. Siden min Stilling til dette Forslag er bleven berørt, maa ogsaa jeg erklære, at det ganske vist forekommer mig, at der i og for sig slet ikke har været nogen tilstrækkelig Grund til ved den her foreslaaede Lov at gøre nogen Forandring i det tidligere almindelig anerkjendte Princip med Hensyn til Embedsmændenes Afgang til at gaae til Domstolene. Deri er jeg fuldstændig enig. Men jeg har paa den anden Side paa de tidligere Trin af Sagen, hvor jeg har haft Leilighed til at udtale mig herom, ikke kunnet lade være at anerkjende, at det dog ikke var en Sag af en efter min Anskuelse overveiende Bigtighed, om man ved denne Art Forhold foreskrev en særegen Fremgangsmaade med Hensyn til Afgjørelsen, som afveg fra den sædvanlige ved Domstolene. Jeg har beslægtet, at man her har villet affkære Agangen til de sædvanlige Domstole, naagtet man ikke har særegne administrative Domstole at henvise til, hvilket efter min Formening vilde være det Nødvendigste; men jeg har derhos meent, at det, naar man ikke har saadanne, er det Naturlige, at Regjeringen, hvis saadanne Spørgsmaal som de, hvorom der her er Tale, komme til at ligge for, henviser dem til de ordinære Domstole, og jeg har endvidere meent, at fornuftige administrative Principer af sig selv maae føre hertil, selv om det ikke ved Lovgivningen er befaleet, at Regjeringen skal underkaste sig Domstolenes Afgjørelse i saa Henseende. Det er derfor, at jeg saa nogenlunde kan bevolige mig ved, at det fra Administrationens Side anerkjendes, at det fremdeles staaer fast, at den kan henvise denne Slags Sager til Domstolene. Jeg for min Deel har nemlig saa den Tilltro til